

Az üdvösség magánya

A Bartók utáni magyar muzsika egyik kiválóságának, a zeneszerző-zongoraművész Szabados Györgynek tavaly, az év végén jelent meg a hagyatékában talált versgyűjteménye (Versek 1965–2011. BKL Kiadó, Szombathely, 2011). Elejtett szavaiból tudjuk: Szabados nem költőnek, csak alkalmi versírónak tartotta önmagát. Erről tanúskodik a pusztá tény is, hogy az elmúlt hosszú évtizedek során csak elvétve közölt verset kulturális szemlékben és irodalmi folyóiratokban, így egészítve ki egy-egy zeneesztétikai tanulmányát vagy önvallomását. Kompozícióinak és zenei rögtönzéseinek (improvizációinak) értelmező lábjegyzetei ezek a versek. Egy minél teljesebb önkifejezésre törekvő, sokoldalú alkotóművész feljegyzései, aki a kihagyásos versbeszéd lehetőségeivel élve morálfilozófiai szentenciákat vetett papírra, mélyen átérezve Vörösmarty felismerését: „Nem érez, aki érez | Szavakkal mondhatót.” A meg nem tervezett költői művekre jellemzően a Versek 1965–2011 is tartalmaz alkalmi rögtönzést, ötletszerű ütempróbát, műhelyforgácsot, töredékben maradt kísérletet, csak beavatottak számára érthető irodalmi és aktuálpolitikai utalást. E naplószerű följegyzések botlasztó kövek az olvasás folyamatában, függelékben való közlésük lett volna indokolt. A versben való megnyilatkozás küzdelme és mámore követi végig Szabados György pá-

lyját. Széképekkel zsúfolt evidenciákat közöl olvasójával, olykor a liturgikus beszéd eszköztárával, nemritkán pedig az aforisztikus fogalmazás konok egyértelműségével. Mélységesen közösségi ember intelmei ezek a verskezdemények, aki Lao Ce nyomán Az út és erény könyvét igyekezett újrafogalmazni Magyarországon, a huszadik század második felében. Olyan közösségi emberé, aki az elvesztett szakralitás visszahódítására tett meg-megújuló kísérletet: „Ki állva szállsz -Ég meglátogat.” A zeneszerző-előadóművész Szabados György az Ég látogatója volt. Harangjátékra írt utolsó kompozíciója, a Boldogaszszony földje ez égi vándorút beteljesedése. Zeneművei és versei is tanúsítják: az üdvösség magányát tapasztalta meg ekkor. Mert alátékintve a földre, csak a Sötétség könnycseppjeit látta záporozni:

*Földbe lapuló népem
már nem hall semmit
nem lát senkit
az Égben
(Magyarok)*

A gyűjtemény egésze e keserű záradékkal szembesít, az önmegváltás reményében.

